

Брюксел, 12.1.2018г.
COM(2018) 15 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

в съответствие с член 395 от Директива 2006/112/ЕО

1. КОНТЕКСТ

В съответствие с член 395 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (наричана по-долу „Директивата за ДДС“) Съветът, произнасяйки се с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да въведе специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива с цел опростяване на процедурата по събиране на ДДС или предотвратяване на определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. Тъй като тази процедура предвижда дерогации от общите принципи, приложими по отношение на ДДС, в съответствие с установената практика на Съда на Европейския съюз тези дерогации следва да бъдат съизмерими с целите и ограничени по обхват.

С писмо, заведено в Комисията на 18 септември 2017 г., Латвия поиска разрешение да приложи мярка за дерогация от член 193 от Директивата за ДДС. С писмо от 27 октомври 2017 г. и в съответствие с член 395, параграф 2 от Директивата за ДДС Комисията информира останалите държави членки за отправеното от Латвия искане. С писмо от 31 октомври 2017 г. Комисията уведоми Латвия, че разполага с пълната информация, необходима за оценка на искането.

Съгласно член 193 от Директивата за ДДС като правило данъкът се заплаща на данъчните органи от данъчно задълженото лице, което доставя стоките. Съгласно исканата от Латвия дерогация отговорността за плащането на ДДС за определени стоки, по-специално битова електроника и домакински електроуреди, следва да се прехвърли на данъчно задължените лица, които получават доставките (така нареченият механизъм за обратно начисляване). Целта на исканата дерогация е борбата с измамите.

2. ОБРАТНО НАЧИСЛЯВАНЕ

Съгласно член 193 от Директивата за ДДС лице — платец на ДДС, е данъчно задълженото лице, доставящо стоките или услугите. Целта на механизма за обратно начисляване е това задължение да премине към данъчно задълженото лице — получател на доставките.

Измама с липсващ търговец е налице, когато търговците продават стоки или предоставят услуги, начисляват ДДС на своите клиенти, след което изчезват, без да преведат на данъчните органи ДДС, който са начислили на клиентите си. В най-крайните форми на това отклонение от данъчно облагане едни и същи стоки или услуги се препродават няколкократно чрез „верижна схема“ (която включва търговия със стоки или услуги между държави членки), без да се плаща ДДС на данъчните органи, като същевременно клиентът приспада ДДС, който е заплатил на доставчика си. Установено е, че вътрешният механизъм за обратно начисляване прави невъзможно прибягването до тази форма на отклонение от данъчно облагане, тъй като лицето — платец на ДДС, е получателят на стоките или услугите.

3. ИСКАНЕТО

По силата на член 395 от Директивата за ДДС Латвия поиска Съветът, като действа по предложение на Комисията, да разреши на Латвия да прилага специална мярка за дерогация от член 193 от Директивата за ДДС по отношение на прилагането на механизма за обратно начисляване във връзка с вътрешните доставки на битова електроника и домакински електроуреди:

Предвид съществуващите измами Латвия въведе механизъм за обратно начисляване в сектора на мобилните телефони, устройствата с интегрални схеми, таблетите и преносимите компютри. Според Латвия в резултат от тази мярка измамите с ДДС са намалели в тези сектори, но са се изместили към доставките на битова електроника и домакински електроуреди. Латвия твърди, че рискът от измами е висок поради естеството на стоките, които обикновено са малки по размер и с висока стойност.

В случая измамата се състои в това, че данъчно задължени лица, регистрирани извън територията на ДДС, декларират фиктивни сделки, за които се дължи ДДС към държавния бюджет. Тези търговци след това изчезват, без да платят дължимия ДДС в държавния бюджет.

Чрез определяне на лицето, на което се доставят стоките или услугите, за лице — платец на ДДС, Латвия би искала да противодейства на горепосочените измами в сектора на битовата електроника и домакинските електроуреди. От искането става ясно (потвърдено и в писмо до Комисията от 12 октомври 2017 г.), че Латвия предвижда да прилага механизма за обратно начисляване по отношение на доставките на тези стоки, считано от 1 януари 2018 г.

4. СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

Когато Комисията получава искания по член 395, тя ги разглежда с цел да се увери, че са изпълнени основните условия за тяхното удовлетворяване, т.е. дали предложената специална мярка опростява процедурите за данъчно задължените лица и/или за данъчната администрация, както и дали с предложението се предотвратяват определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. В този смисъл Комисията винаги действа, като прилага ограничаващ и предпазлив подход и по този начин се стреми да гарантира, че дерогациите не накърняват действието на общата система на ДДС, ограничени са по своя обхват, действително са необходими и са съизмерими с целта.

Следователно всяка дерогация от системата за плащане на части може да се използва само в краен случай и като спешна мярка и трябва да дава гаранции за необходимостта и изключителния характер на предоставената дерогация.

В този контекст следва да се припомни, че Комисията провежда политика, съгласно която дерогации във връзка с механизма за обратно начисляване се допускат само когато са изпълнени едновременно няколко условия: засегнатите стоки не могат да достигнат до крайния потребител, нередовен данъкоплатец се заменя с по-надежден такъв и не съществува риск от прехвърляне на измамите към търговията на дребно или към други държави членки, които не използват механизма.

На първо място следва да се отбележи, че съответните стоки могат да бъдат предназначени за собствено потребление, което поражда риск измамите да се преместят надолу по веригата на доставки и по този начин може да стане още по-трудно да се упражнява контрол. Следователно прехвърлянето на цялата отговорност за плащане на ДДС на последното звено от веригата би могло да увеличи рисковете. Съществува също така риск измамите да се прехвърлят към други държави членки или други сектори. Латвия твърди, че измамите в разглеждания сектор са настъпили вследствие на въвеждането на механизма за обратно начисляване в секторите на мобилните телефони, таблетите, устройствата с интегрални схеми и преносимите компютри.

Освен това дерогацията в никакъв случай не представлява дългосрочно решение, нито пък алтернатива на адекватни контролни мерки по отношение на сектора и на данъчно задължените лица. Въпреки че в искането си Латвия посочва, че понастоящем се прилага всеобхватен набор от контролни мерки за противодействие на извършителите на измами с ДДС, тя не обяснява защо тези контролни мерки не са достатъчни за борбата с измамите при търговията с битова електроника и домакински електроуреди. Латвия не посочва конкретно какви мерки са предприети или ще бъдат предприети в борбата с измамите в сектора на битовата електроника и домакинските електроуреди.

Накрая, въз основа на горепосочените съображения Комисията е отхвърлила редица искания за дерогация за прилагане на механизма за обратно начисляване. В тази връзка може да се направи справка със съобщенията на Комисията във връзка със свиневъдството и фуражната промишленост (COM(2013)148 final от 19.3.2013 г. — в отговор на искане от Унгария), сектора на захарта (COM(2014)229 final от 22.4.2014 г. — в отговор на искане от Унгария), скъпоценните камъни (COM(2014) 623 final от 10.10.2014 г. — в отговор на искане от Естония), сектора на месопроизводството (COM(2017) 24 final от 19.1.2017 г. — в отговор на искане от Словакия).

Предвид гореизложеното Комисията стигна до заключението, че дерогация, позволяваща прилагането на механизма за обратно начисляване в сектора на битовата електроника и домакинските електроуреди, би имала неблагоприятни последици във връзка с измамите в търговията на дребно и върху други държави членки. Следователно тя не представлява подходящо решение за справяне с положението с измамите в този сектор.

Налага се решението да се търси в по-широк аспект, включващ подходящи контролни мерки. Комисията е готова да предостави на Латвия необходимото съдействие за преодоляване на проблемите, свързани с измамите с ДДС.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на горепосочените съображения Комисията отхвърля отправеното от Латвия искане.